

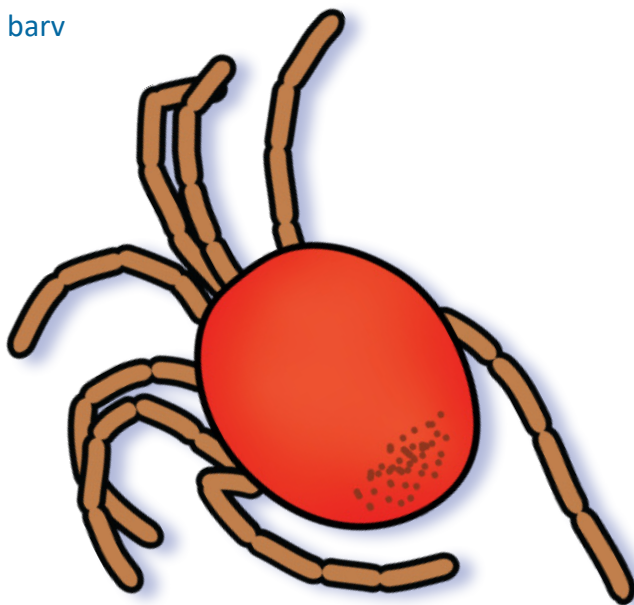
TERENSKI KLJUČ VODNIH NEVRETENČARJEV

PAJKOVCI (Arachnida): *štirje pari okončin*

PRŠICE (Acari)

VODNE PRŠICE (Hydracarina)

- ◆ kroglasto telo
- ◆ pogosto živih barv

razpon velikosti

LIFE
2RIVERS

Sofinancira
Evropska unija

ŽUŽELKE (Insecta): *trije pari okončin*

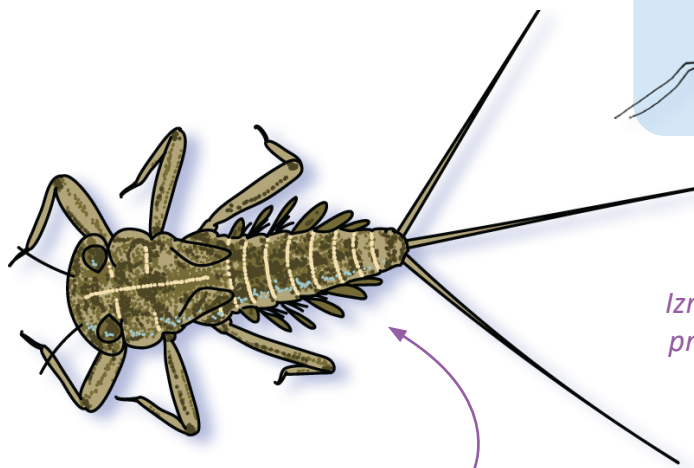
ENODNEVNICE (Ephemeroptera)

- ◆ navadno trije nitasti izrastki na zadku
- ◆ listaste škrge na zadku
- ◆ ličinke različnih družin enodnevníc so precej raznolike

odrasel osebek

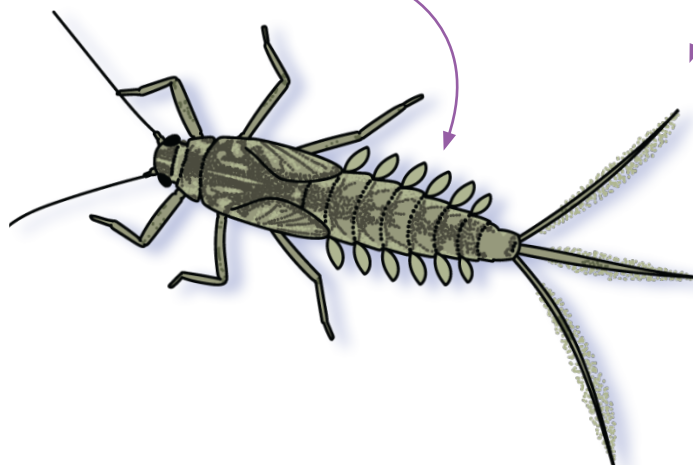

Izrastkom na zadku pravimo tudi cerki.

listaste škrge

ličinki

mm | 0 | 10 | 20 | 30 | 40 | 50

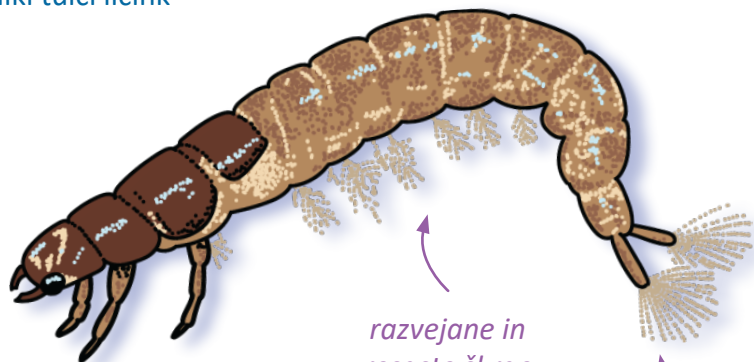
razpon velikosti

ŽUŽELKE (Insecta): trije pari okončin

MLADOLETNICE (Trichoptera)

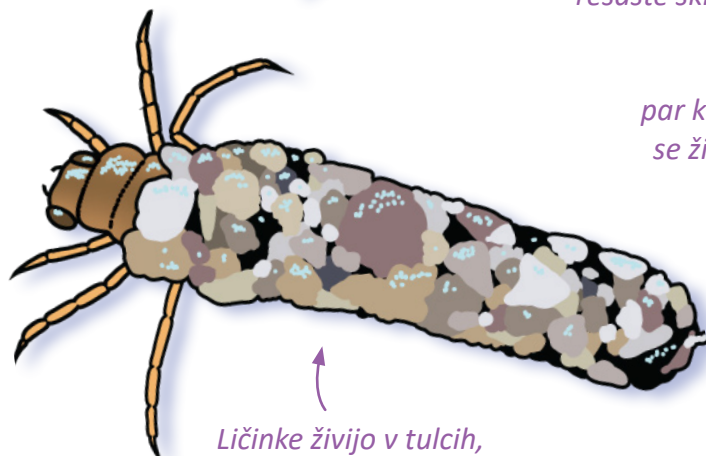
- ◆ otrdela glava in oprsje, mehak zadek
- ◆ brez vidnih zasnov za krila
- ◆ ličinke s tulci ter ličinke brez tulcev
- ◆ zelo raznoliki tulci ličink

ličinka
brez tulca

razvejane in
resaste škrge

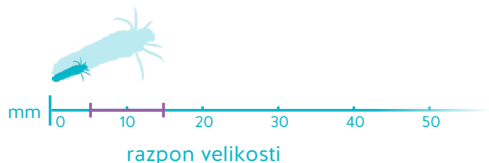
par kavljev, s katerima
se žival oprime tulca
ali podlage

Ličinke živijo v tulcih,
ki jih nosijo s sabo.

ličinka
s tulcem

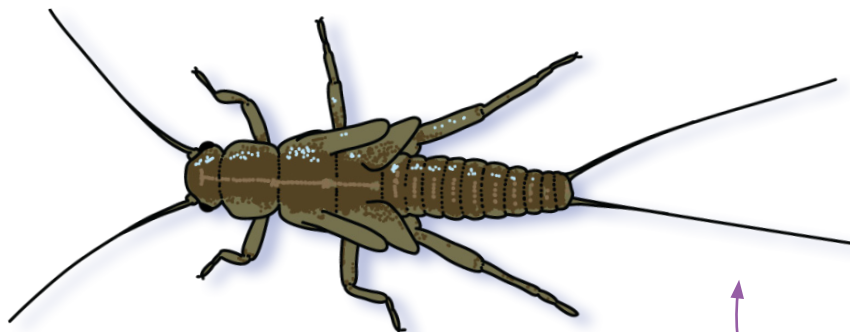
odrasel osebek

ŽUŽELKE (Insecta): *trije pari okončin*

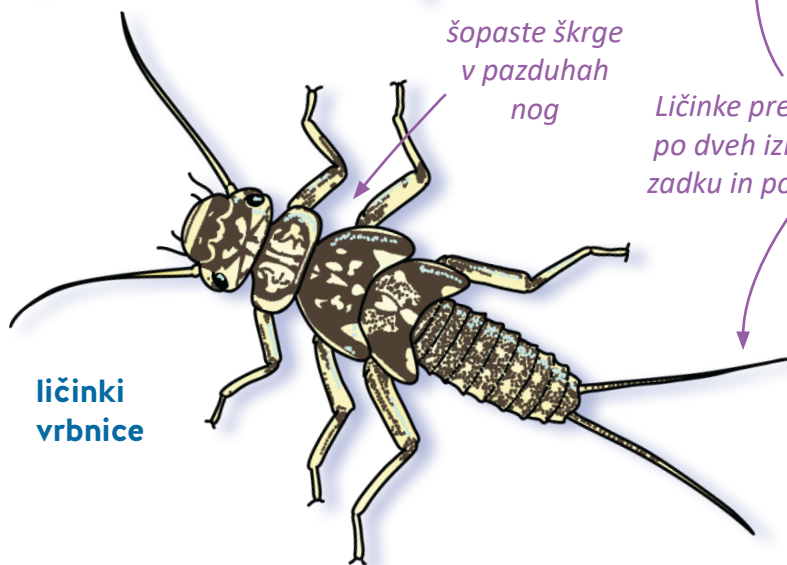
VRBNICE (Plecoptera)

- ◆ dva nitasta izrastka na zadku
- ◆ šopaste škrge v pazduhah nog in/ali za glavo

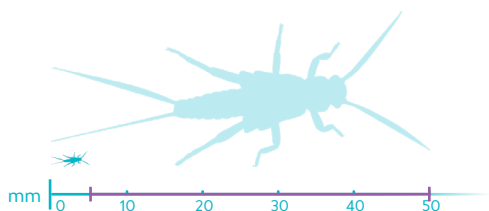
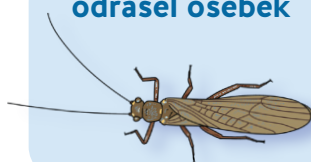
šopaste škrge
v pazduhah
nog

Ličinke prepoznamo
po dveh izrastkih na
zadku in poziciji škrg.

ličinki
vrbnice

odrasel osebek

razpon velikosti

ŽUŽELKE (Insecta): trije pari okončin

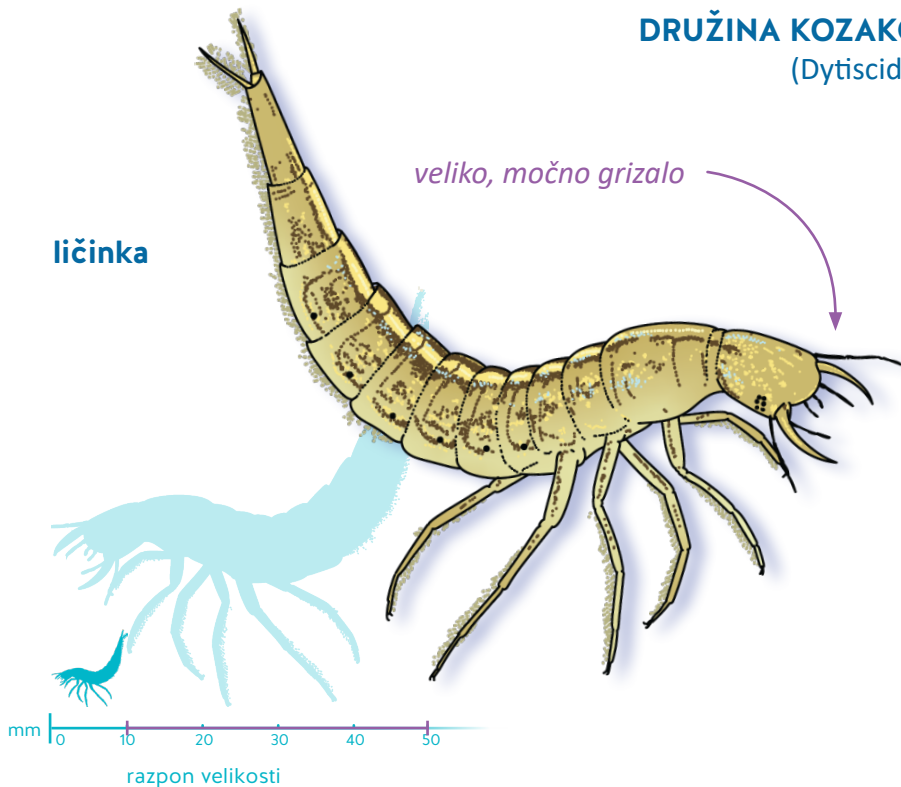
HROŠČI (Coleoptera)

- ◆ vodne ličinke hroščev brez hišice in lovilne krinke
- ◆ odrasel hrošč z otrdelim parom kril

DRUŽINA KOZAKOV
(Dytiscidae)

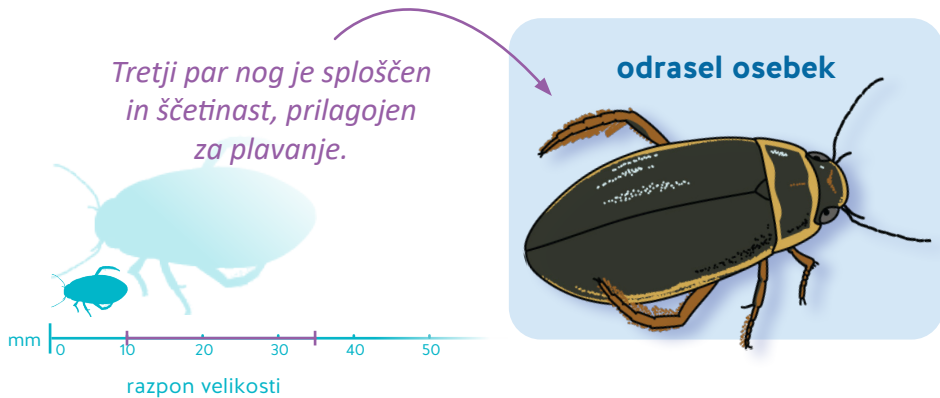
ličinka

veliko, močno grizalo

Tretji par nog je sploščen in ščetinast, prilagojen za plavanje.

odrasel osebek

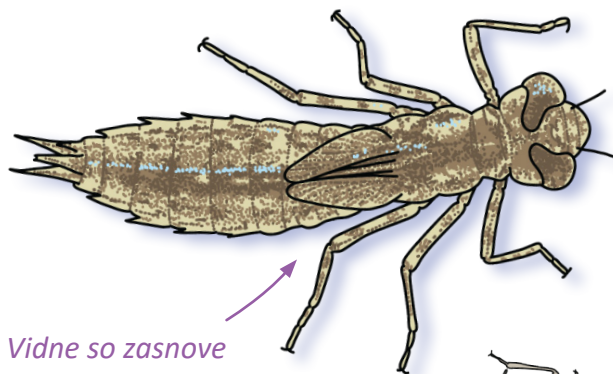

ŽUŽELKE (Insecta): trije pari okončin
KAČJI PASTIRJI (Odonata)

RAZNOKRILI KAČJI PASTIRJI (Anisoptera)

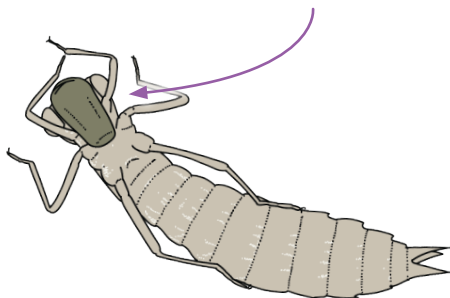
- ◆ prisotna lovilna krinka
- ◆ čokato telo s sodčastim zadkom

ličinka

Vidne so zasnove
za krila.

Lovilna krinka je na
spodnji strani glave.

od 10 do 65 mm

razpon velikosti

odrasel osebek

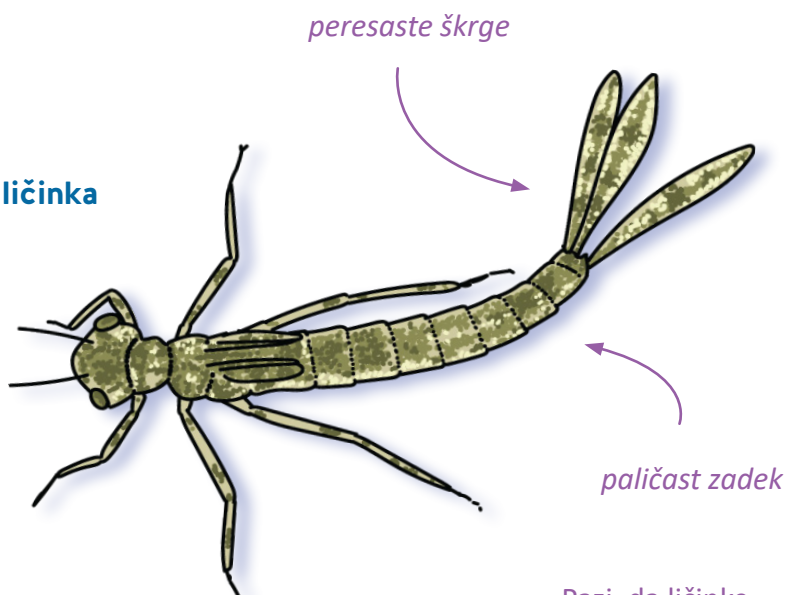

ŽUŽELKE (Insecta): *trije pari okončin*
KAČJI PASTIRJI (Odonata)

ENAKOKRILI KAČJI PASTIRJI (Zygoptera)

- ◆ prisotna lovilna krinka
- ◆ vitko telo, paličast zadek s tremi peresastimi škrkami

ličinka

Pazi, da ličinke enakokrilega kačjega pastirja ne zamenjaš z ličinko enodnevnice.

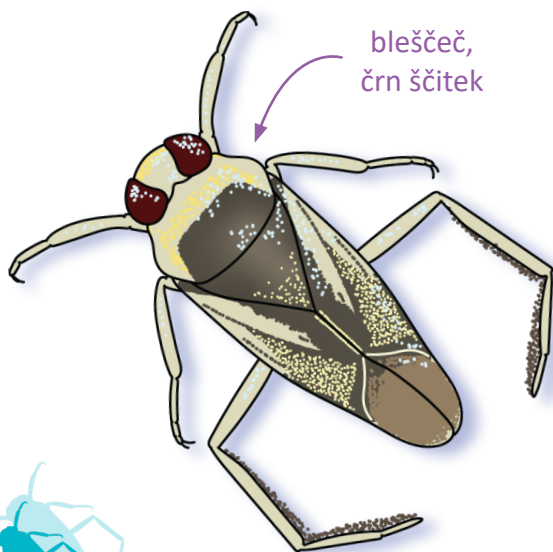
odrasel osebek

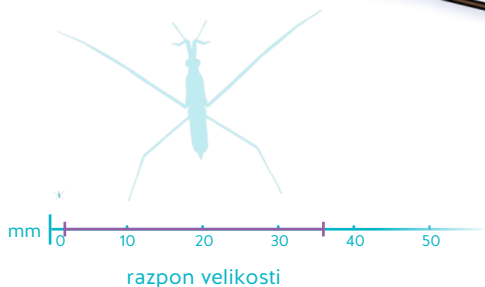
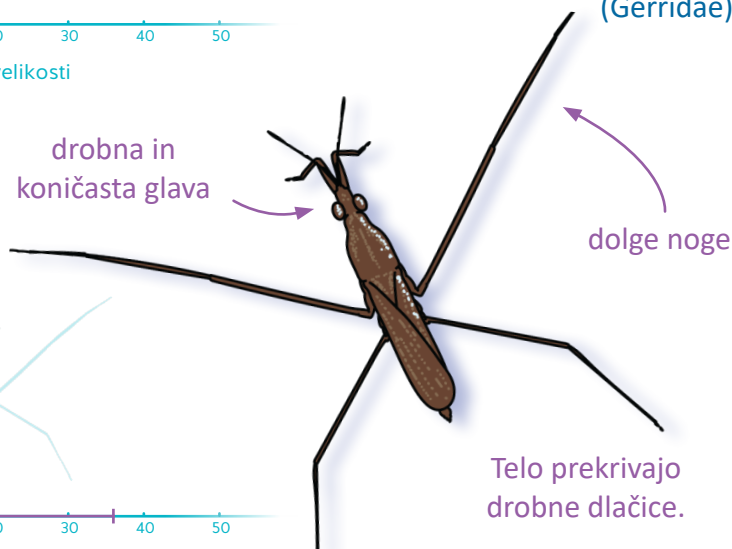
ŽUŽELKE (Insecta): *trije pari okončin*

STENICE (Heteroptera)

◆ obustni aparat je bodalo-sesalo oziroma kljunec

VODNI DRŠALCI (Gerridae)

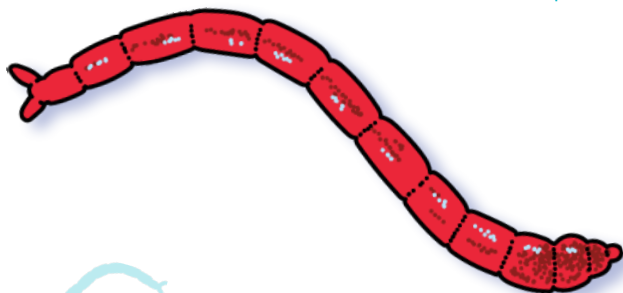
ŽUŽELKE (Insecta): *trije pari okončin*

DVOKRILCI (Diptera)

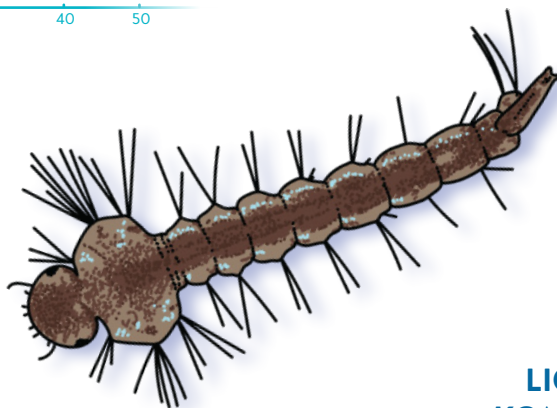
- ◆ ličinke brez členjenih nog
- ◆ 11–12 telesnih členov

**LIČINKA MUHE
TREPETAVKE**
(Syrphidae)

LIČINKA TRZAČE
(Chironomidae)

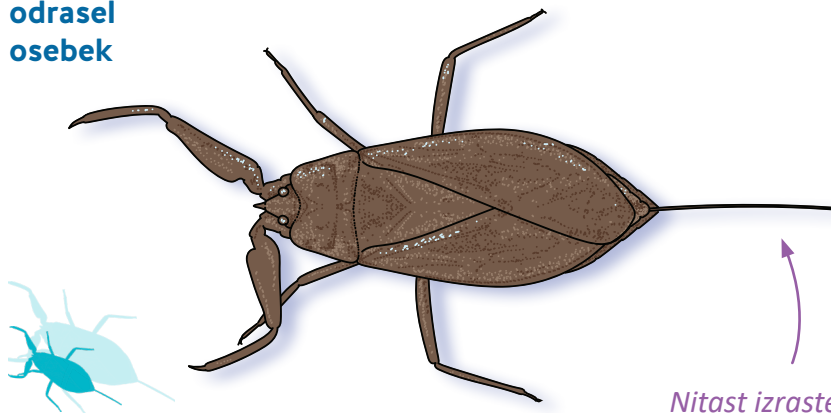
**LIČINKA
KOMARJA**
(Culicidae)

ŽUŽELKE (Insecta): *trije pari okončin*
STENICE (Heteroptera)

VODNI ŠČIPALCI (Nepidae)

odrasel
osebek

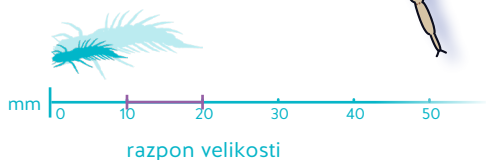
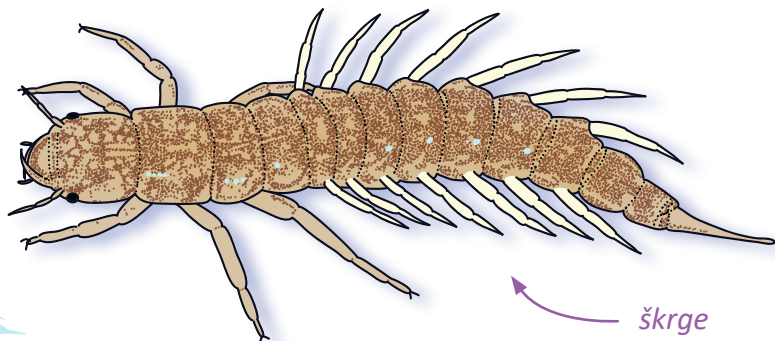
Nitast izrastek je
dihalna cevka.

ŽUŽELKE (Insecta): *trije pari okončin*

VELEKRILCI (Megaloptera)

- ◆ členjene noge s kaveljci
- ◆ precej ploščato telo
- ◆ sedem parov škrg na zadku

ličinka iz družine
BLATNIC (Sialidae)

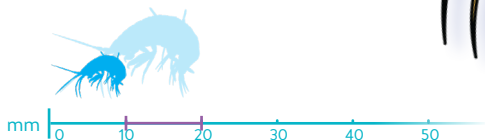
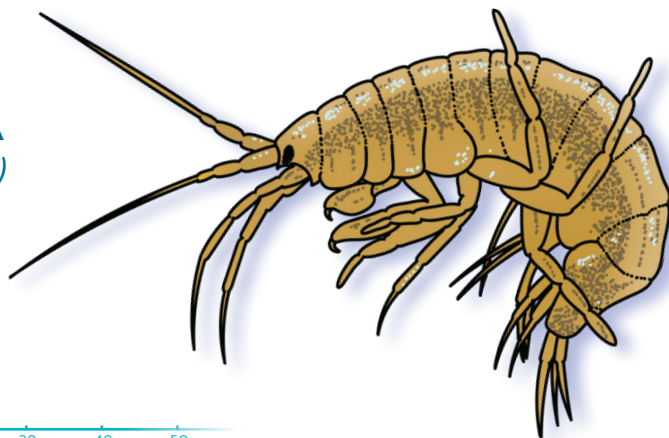
škrge

RAKI (Crustacea): členonožci z dvema paroma tipalnic

POSTRANICE (Amphipoda)

◆ bočno sploščeno telo

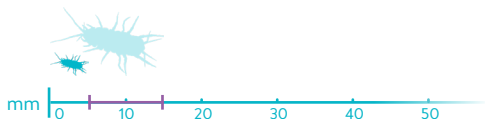
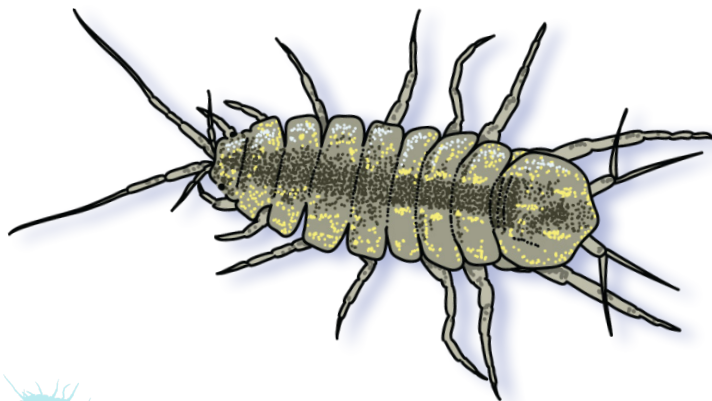
**POTOČNA
POSTRANICA**
(*Gammarus sp.*)

razpon velikosti

RAKI ENAKONOŽCI (Isopoda)

◆ hrbtno-trebušno sploščeno telo

razpon velikosti

VODNI OSLIČEK
(*Asellus aquaticus*)

RAKI (Crustacea): členonožci z dvema paroma tipalnic

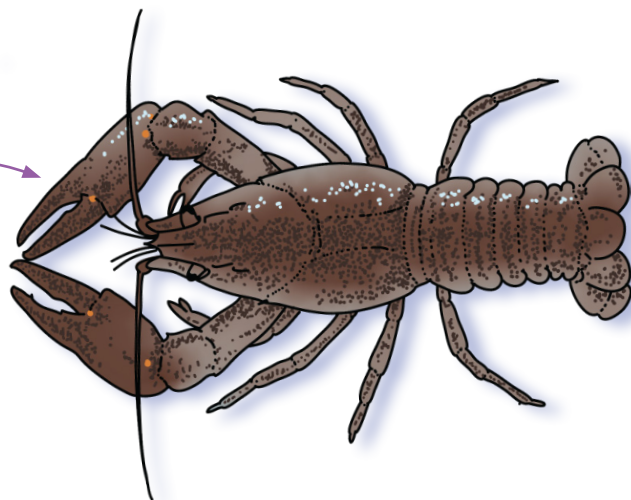
RAKI DESETERONOŽCI (Decapoda)

- ◆ deset velikih členjenih nog
- ◆ prvi par nog velik in škarjast

JELŠEVEC

(Astacus astacus)

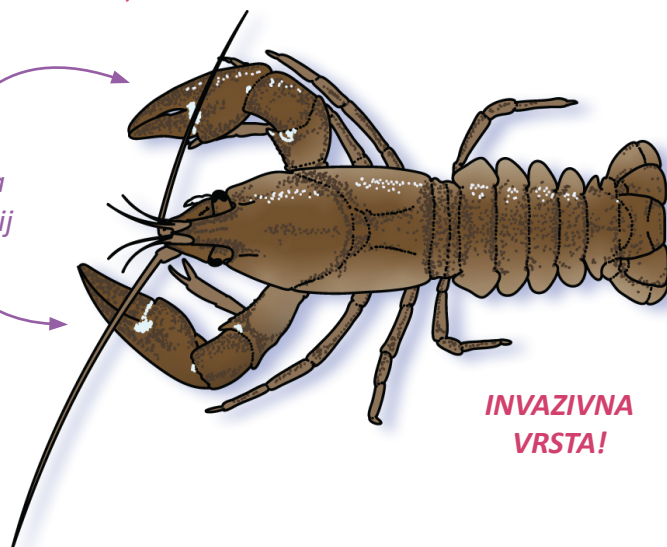
rdeče pege na
pregibih škarij

SIGNALNI RAK

(Pacifastacus leniusculus)

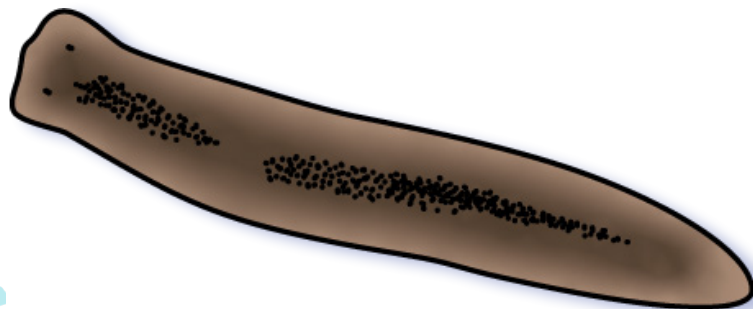
svetla lisa na
pregibih škarij

**INVAZIVNA
VRSTA!**

PLOSKAVCI (Platyhelminthes): *nečlenjeno, plosko telo brez okončin*

VRTINČARJI (Turbellaria)

KOLOBARNIKI (Annelida)

PIJAVKE (Hirudinea)

- ◆ členjeno telo brez okončin
- ◆ Ima dva priseska, sprednji na glavi je prilagojen za prehranjevanje.

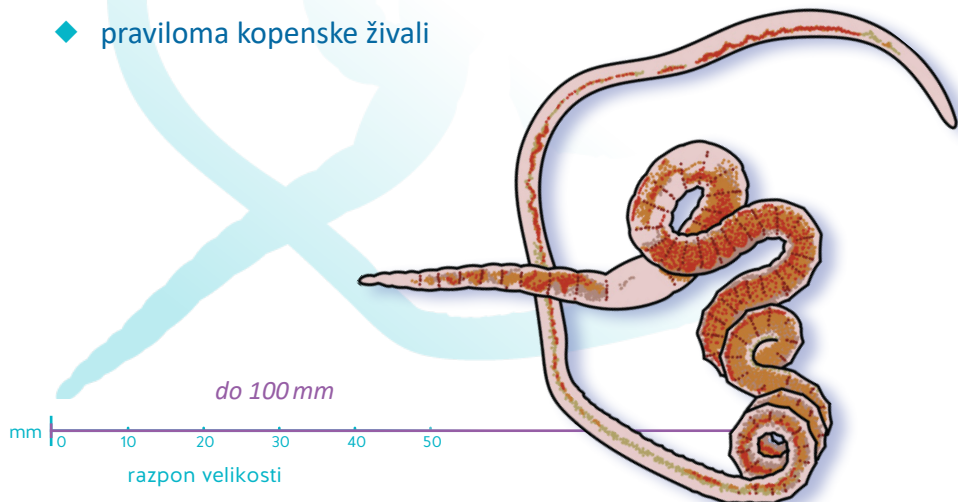

KOLOBARNIKI (Annelida)

MALOŠČETINCI (Oligochaeta): valjasto, členjeno telo brez okončin, na vsakem čelu so drobne ščetine

DEŽEVNIKI (Lumbricidae)

- ◆ praviloma kopenske živali

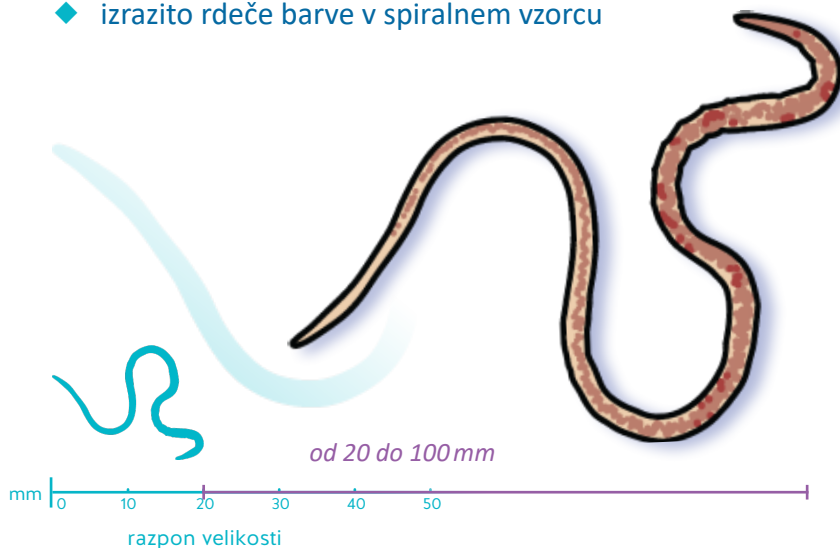

KOLOBARNIKI (Annelida)

NAJIDE (Naididae)

TUBIFEKSI (*Tubifex* sp.)

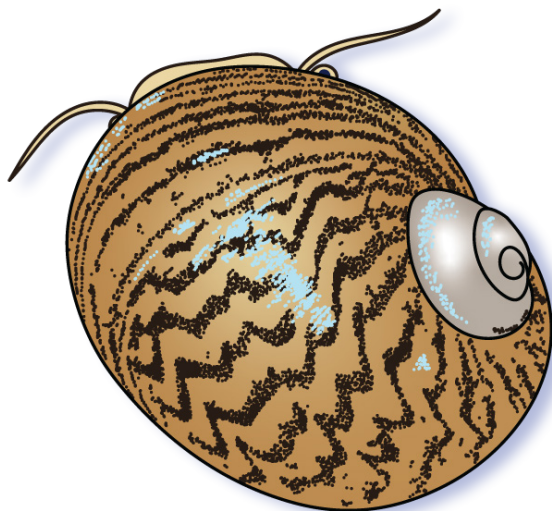
- ◆ izrazito rdeče barve v spiralnem vzorcu

MEHKUŽCI (Mollusca): mehko, nečlenjeno telo brez okončin, lupina

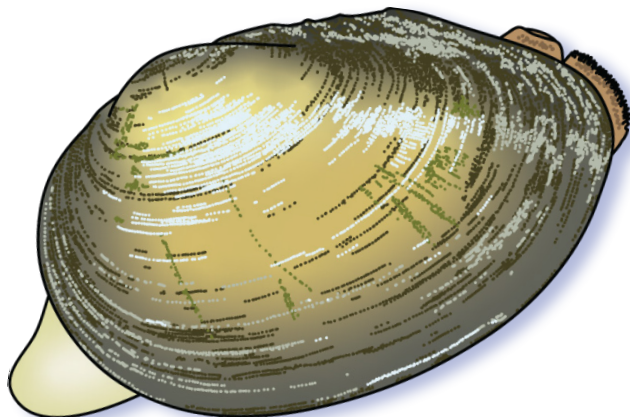
POLŽI (Gastropoda)

- ◆ lupina je enodelna hišica, večinoma zavita

ŠKOLJKE (Bivalvia)

- ◆ lupina je dvoloptasta in popolnoma obdaja telo

Naslov: *Terenski ključ vodnih nevretenčarjev*

Avtorji: Ema Breščak, Eva Petelin, Annasibila Požrl

Ilustracije: Paul Veenvliet

Prva izdaja: december, 2025

Oblikovanje: Matevž Bervar

Tisk: ProGraf, Branko Mlakar s.p.

Natisnjeno v Sloveniji

Projekt: *LIFE2RIVERS* – Stimulating rivers restoration to enhance the quality of life

Slovensko ime: *LIFE2RIVERS* – Spodbujanje obnove rek za izboljšanje kakovosti življenja

Št. projekta: 101148260 — LIFE23-GIE-SI-LIFE2RIVERS

Partnerji v projektu: Inštitut za ihtiološke in ekološke raziskave Zavod Revivo (*Inštitut REVIVO*) – koordinator, Nacionalni inštitut za biologijo (*NIB*), Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije (*DOPPS*), Inštitut za ekologijo (*IE*) in PIC – Pravni center za varstvo človekovih pravic in okolja (*PIC*).

Spletna stran projekta *LIFE2RIVERS*: www.life2rivers.si

Za pomoč pri pripravi ključa se zahvaljujemo dr. Žigi Fišerju in dr. Urši Koce.

Sofinancira
Evropska unija

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE,
PODNEBJE IN ENERGIJO

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

Financirano s strani Evropske unije. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ni nujno, da odražajo stališča in mnenja Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za podnebje, infrastrukturo in okolje (CINEA). Zanje ne moreta biti odgovorna niti Evropska unija niti CINEA.